

สรุปรายงานการประชุม
คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนธุรกิจเกษตร (Agribusiness) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓

วันพุธที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม ชั้น ๒ อาคารกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์

ผู้มาประชุม

๑. นายปริญญา พานิชภักดิ์	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	รองประธานอนุกรรมการ
๓. นางจิตติารีย์ ไตรสรณปัญญา คณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๔. นางสาวอัญชิสา สีสาร คณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๕. นายอุกฤษ อุณหเลขกะ	อนุกรรมการ
๖. นายสมเกียรติ ไตรสรณปัญญา คณะที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๗. นายนภัทร พรหมพุกษ์ ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาธุรกิจ บริษัท Expertise Partner International จำกัด	อนุกรรมการ
๘. นางสาวไพลิน รอดโพธิ์ทอง	อนุกรรมการ
๙. นายอรรถ เหมวิจิตรพันธ์	อนุกรรมการ
๑๐. นายปริญญา พรศิริชัยวัฒนา	อนุกรรมการ
๑๑. นายชูชาติ วัฒนวรรณ ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว และแปรรูปผลผลิตเกษตร กรมวิชาการเกษตร	อนุกรรมการ
๑๒. นายธวัชชัย เคราะห์เชษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	อนุกรรมการ
๑๓. นางสาวอิวิณь แดงกนิษฐ์ หัวหน้าฝ่ายวิจัยและพัฒนาเศรษฐกิจการยาง การยางแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๓. นางสาวภาวดี ใจเอื้อ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการใช้ประโยชน์ ผู้แทนสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)	อนุกรรมการ

๑๔. คุณพิมพ์ลดา อัสวเศรษฐชัย
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
ผู้แทน องค์การสะพานปลา อนุกรรมการ
๑๕. นางสาวเพลินพรรณ เขตต์กัน
เศรษฐกรชำนาญการ อนุกรรมการ
ผู้แทน กรมปศุสัตว์
๑๖. นายต่อ ลิมมณี อนุกรรมการ
นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ กรมการค้าภายใน
ผู้แทน กระทรวงพาณิชย์
๑๗. นางสาวภรภัทร ธนภัทรตระกูล อนุกรรมการ
นักจัดการงานทั่วไป สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ผู้แทน กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
๑๘. นางสาวจรัสศรี พลรัฐธนาสิทธิ์ อนุกรรมการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
ผู้แทน สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๙. คุณมลลทา ไก่หิรัญ อนุกรรมการ
ผู้จัดการส่งเสริมนวัตกรรม
ผู้แทน สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ
๒๐. นางสาวสุชาดา โคตรสิน อนุกรรมการ
รักษาการ ผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมและสนับสนุน
การพัฒนาอุตสาหกรรมและธุรกิจ
ผู้แทน สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
๒๑. นายเกรียงไกร เขียรนุกูล อนุกรรมการ
ผู้แทน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๒๒. นางวิภา ปักกาสาตั้ง อนุกรรมการและเลขานุการ
นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
ผู้แทน ผู้อำนวยการส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
๒๓. นายสันทาน สีสา อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
กรมส่งเสริมสหกรณ์

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายพงศ์ไท ไทโยธิน ผู้อำนวยการกองนโยบาย
และแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๒. นางสาวชุลีภรณ์ ฉิมเจริญ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๓. นางสาวนราภรณ์ เขยชุบ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการพิเศษ	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๔. นางสาวธัญนันท์ สนทะวงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๕. นางสาวศุภักษร วงศ์ใหญ่	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๖. นางสาวมาริษา ลีภัทรกิจ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
๗. นายชวพล ช้างกลาง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๘. คุณจิรวิทย์ เสงหริรัฐณูวงศ์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ	กรมส่งเสริมการเกษตร
๙. คุณพิชญา ไศทสิทธิ์		สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล
๑๐. นายโอภาส ธีวารุชร		สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๑๑. นายญาณพล ติมปะนะโชคชัย		สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๑๒. นางสาวจรัสศรี เกียรติ์		สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
๑๓. นางสาวคำรัสสิริ ธีรังกูร		ไร่ชีวิตพอเพียงเพชรบุรี (องค์กรเพื่อสังคม)
๑๔. นายประสพ โกมลมาศ		พรรคประชาธิปัตย์
๑๕. คุณมاریญา ฤกษ์ดี		พรรคประชาธิปัตย์
๑๖. คุณอรธวัฒน์ มณีพันธ์		พรรคประชาธิปัตย์
๑๗. คุณภารตารี อุตสาหจิต		พรรคประชาธิปัตย์
๑๘. Mr. Yoshihiro Yamamoto		บริษัท บางกอกโคมิตส์ซูเซลล์ จำกัด
๑๙. นายณัฐกิตติ์ ศิริรัตน์		บริษัท บางกอกโคมิตส์ซูเซลล์ จำกัด
๑๙. คุณสุพรรณษา สุตินุญามณี		บริษัท บางกอกโคมิตส์ซูเซลล์ จำกัด
๒๐. คุณศรันย์ ชินประหัชฎ์		บริษัท บางกอกโคมิตส์ซูเซลล์ จำกัด
๒๑. คุณปารินทร์ ปุณโณปถัมภ์		บริษัท ซีเนท ชิสเต็มส์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
๒๒. นางสาววันวิสาข์ วงศ์กาลสิทธิ์		บริษัท วีเอ็นยู เอ็กซิชั่นส์ เอเชีย แปซิฟิก จำกัด
๒๓. นางสาวปนัดดา กังม้า		บริษัท วีเอ็นยู เอ็กซิชั่นส์ เอเชีย แปซิฟิก จำกัด
๒๔. คุณนิภารัตน์ ดั่งนพรัตน์		บริษัท Creative Intelligence จำกัด
๒๕. คุณดวงพร ตรีเดชา		บริษัท Creative Intelligence จำกัด
๒๖. คุณวราภรณ์ ชัยรุ่งเรือง		บริษัท Creative Intelligence จำกัด
๒๗. คุณอุกฤษ อุนทเลชกะ		บริษัท ricult (Thailand) จำกัด
๒๘. คุณชนภัทร รัตนพันธ์		บริษัท ricult (Thailand) จำกัด
๒๙. นายกัมวิทย์ บุญญพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มแผนพัฒนา การถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์	กรมส่งเสริมสหกรณ์
๓๐. นางสาววิลาสินี วั่งทะพันธ์	นักวิชาการสหกรณ์ชำนาญการพิเศษ	กรมส่งเสริมสหกรณ์
๓๑. นางสาวปดมาภรณ์ ณ เชียงใหม่	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	กรมส่งเสริมสหกรณ์
๓๒. นางสาวศุภมาส กิตติอธิภ	นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	กรมส่งเสริมสหกรณ์
๓๓. นายจิระพันธ์ บุญมาวงศ์	นายช่างภาพชำนาญงาน	กรมส่งเสริมสหกรณ์
๓๔. นางสุนิศา พลอยสมบูรณ์	นักทรัพยากรบุคคล	กรมส่งเสริมสหกรณ์
๓๕. นายปิยวิทย์ ภูมิศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการ	กรมส่งเสริมสหกรณ์

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๐ น.

เมื่อที่ประชุมพร้อมแล้ว นายปริญญ์ พานิชภักดิ์ คณะทำงานของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะทำงานของรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนธุรกิจเกษตร (Agribusiness) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวเปิดประชุม

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายปริญญ์ พานิชภักดิ์ ประธานฯ กล่าวว่า ประธานคณะทำงานขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ (นายปริญญ์ พานิชภักดิ์ และคณะ ได้เข้าหารือร่วมกับอธิบดีกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เป็นการดำเนินงานแบบบูรณาการระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ กระทรวงพาณิชย์ เพื่อให้ขับเคลื่อนพื้นฐานตามนโยบาย เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด โดยเฉพาะตลาดนำการผลิต มิติการตลาด กระทรวงพาณิชย์เน้นในเรื่องสินค้าเกษตรอินทรีย์ โครงการ Thailand Organic ได้กำหนดจัดขึ้นในปี ๒๕๖๔ และสินค้าเกษตรอินทรีย์อาจจะมีโอกาสที่ผลผลิตการเกษตรจะล้นตลาด จำเป็นต้องกำหนดกลไกการตลาดเพื่อกระจายสินค้าเกษตรอินทรีย์

การจัดงาน โครงการศาสตร์พระราชา เศรษฐกิจพอเพียง ในรูปแบบมิติใหม่ ได้จัดให้มีการเสวนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน และขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือกับโครงการ

แผนงานในปี ๒๕๖๔ คณะทำงานที่ดำเนินการภายใต้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนธุรกิจเกษตรทั้ง ๓ คณะ กำหนดให้ดำเนินการ ๑) การกำหนดขีดความสามารถเพิ่มการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการในธุรกิจเกษตร เพื่อหาแนวทางการดำเนินงาน เช่น การระบายสินค้าเกษตรที่ล้นตลาด อี-คอมเมิร์ซ การขายสินค้าเกษตรออนไลน์ การให้ห้องความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่ การสร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่น (GI) คาดว่าจะได้ดำเนินงานร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ ๒) การตลาดและโอกาสที่จะเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างเป็นธรรม เครือข่ายที่เชื่อมโยงการตลาด เช่น Grab หรือร้านค้าที่อยู่สถานีน้ำมัน เช่น ป๊ม ปตท. การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธุรกิจเกษตร

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

นายปริญญ์ พานิชภักดิ์ ประธานฯ แจ้งว่า หากมีอนุกรรมการท่านใดที่ประสงค์จะแก้ไข/เพิ่มเติมในรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ ขอให้แจ้งฝ่ายเลขานุการเพื่อแก้ไขรายงานการประชุมฯ ให้ถูกต้อง

มติที่ประชุม

รับรองรายงานการประชุมอนุกรรมการขับเคลื่อนธุรกิจเกษตร (Agribusiness) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ มุมมองเรื่องเทคโนโลยีเครื่องจักรเกษตรยุคใหม่ โดย ผู้บริหาร Komatsu

นายปริญญ์ พานิชภักดิ์ ประธานฯ กล่าวว่า การสร้างองค์ความรู้ และการสร้าง economic zone หรือ special agriculture economic zone หรือ zone ที่เกี่ยวกับด้านการเกษตรเรื่องที่สำคัญมาก ถ้าเกษตรกรยังไม่มีความรู้หรือไม่เชื่อว่าสิ่งเหล่านี้มีประโยชน์ และอาจจะเชื่อมโยงไปยังกับภารกิจของคณะอนุกรรมการธุรกิจเกษตรควรเป็นการขับเคลื่อนมิติเพื่อสร้างขีดความสามารถด้านการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการ การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน (competitiveness)

การใช้เทคโนโลยีที่ผลิตภายในประเทศและต่างประเทศมาใช้ร่วมกันจะเป็นประโยชน์โดยรวม เช่น เครื่องจักรการเกษตรที่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกษตรกรอาจใช้เครื่องจักรในการเพาะปลูกที่เป็นเครื่องจักรที่ผลิตในประเทศไทยและนำเข้ามาจากต่างประเทศ หรือ คิดค้นเครื่องจักรที่เป็นในลักษณะนวัตกรรมชาวบ้านกลายเป็นเครื่องจักรชุมชนที่เหมาะสมกับพื้นที่

Mr. Yoshihiro Yamamoto รองประธาน บริษัท Bangkok Komatsu Sales จำกัด กล่าวว่า ยินดีที่ได้เข้าร่วมประชุมฯ ในครั้งนี้ บริษัทฯ เป็นตัวแทนจำหน่ายเครื่องจักรคอมัตสึ (Komatsu) ในประเทศไทย จึงขอแนะนำเสนอโครงการที่ได้ดำเนินการร่วมกันกับรัฐบาลประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นโครงการที่พัฒนาด้านการเกษตรในประเทศอินโดนีเซีย

คุณสุพรรณษา สติญญามณี ผู้จัดการทั่วไปฝ่ายการตลาด บริษัท Bangkok Komatsu Sales จำกัด กล่าวว่า เครื่องจักร Komatsu เป็นผู้แทนจำหน่ายเครื่องจักรกลหนักแรกของโลก ให้บริการแบบครบวงจรทั้งเครื่องจักรกลหนักและเครื่องจักรกลก่อสร้าง และงานเหมือง ซึ่งครอบคลุมทั่วโลกและเกือบทุกๆ ประเทศ โดยมีเครื่องจักรสำหรับการขุดเหมือง งานก่อสร้าง งานด้านป่าไม้ งานก่อสร้างที่ทำงานได้ทุกสภาพอากาศ เช่น งานขุดไฮบริดในขั้วโลกใต้ งานขุดเหมืองในสภาพภูมิอากาศร้อน

บริษัทฯ ได้ดำเนินโครงการรุดดินสำหรับการเกษตรในประเทศอินโดนีเซีย เนื่องจากประเทศอินโดนีเซียมีประชากรจำนวนมากและต้องการเพิ่มผลผลิตข้าว พื้นที่เพาะปลูกข้าวเป็นหนองน้ำ แอ่งน้ำ จึงจำเป็นต้องหาเครื่องจักรใช้ในการเพาะปลูกที่มีแรงดันกดพื้นต่ำเพื่อให้เครื่องจักรเคลื่อนที่บนน้ำได้ง่าย

สาเหตุที่ต้องใช้เครื่องจักรในประเทศอินโดนีเซีย เป็นผลมาจากจำนวนเกษตรกรลดลง รายได้ต่ำ จึงจำเป็นต้องนำเครื่องจักรมาใช้ในภาคธุรกิจการเกษตร บริษัทฯ ทำการเปรียบเทียบกับธุรกิจแบบเดิม (การไถ การคราดเกลี่ยระดับ การพรวนดิน) และรถแทรกเตอร์ และแทรกเตอร์แบบเดินตาม ทำให้บริษัทฯ ผลิตแทรกเตอร์แบบดันดินที่มีการคราด การไถ การพรวนดิน แล้วทำการทดสอบเปรียบเทียบรถดันดินกับเครื่องจักรอื่นๆ พบว่า รถดันดินของบริษัทฯ มีแรงกดพื้นผิว ช่วงเวลาการเพาะปลูกที่เหมาะสม ทุกสภาพพื้นที่ เช่น พื้นที่ชื้นแฉะ แอ่งน้ำ เป็นต้น อายุการใช้งานเครื่องจักร และต้นทุนการใช้งาน (การไถและการพรวนดิน) นอกจากนี้รถดันดินของบริษัทฯ เชื่อมต่อกับรถตะขาบเพื่อทำร่องระบบระบายน้ำ บำรุงรักษาพื้นที่หรือพัฒนาพื้นที่การเกษตร

ผลการสำรวจการใช้เครื่องจักรการเกษตรแบบเดิมกับรถดันดินของบริษัทฯ พบว่า รถแทรกเตอร์แบบดั้งเดิมไม่สามารถทำงานในพื้นที่ชื้นแฉะ แต่แทรกเตอร์แบบเดินตามและรถดันดินของบริษัทฯ ใช้เวลาในการเพาะปลูก ต้นทุน (ค่าแรง น้ำมัน และเครื่องจักรที่เกี่ยวข้อง) ลดน้อยลง ผลผลิตการเกษตร ความเรียบของพื้นที่กับธุรกิจการเกษตร ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรและราคาสินค้าสูงขึ้น

การใช้งานเครื่องจักรสำหรับการเกษตรที่ร่วมกับรัฐบาลอินโดนีเซีย ผลทดสอบการใช้รถดันดิน (การไถ การพรวนดิน) พบว่า เครื่องจักรของบริษัทฯ มีความแม่นยำในการเกลี่ยดิน ให้ผลผลิตที่สูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับรถแทรกเตอร์แบบเดินตามที่มีประสิทธิภาพต่ำ และมีข้อจำกัด (แอ่งน้ำ พื้นที่ชื้นแฉะ) แรงกดต่อพื้นดิน ทำให้มีผลผลิตน้อย นอกจากนี้ รถดันดินของบริษัทฯ สามารถนำไปปลูกข้าว เก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รูปแบบการเกษตร ภาครัฐเป็นผู้ลงทุนเครื่องจักร และให้เกษตรกรเป็นผู้เช่าเครื่องจักร มีลักษณะเหมือนกับ Uber, Grab หรือ บริษัทลิสซิ่งในประเทศไทยที่ให้การเช่าเครื่องจักรทางการเกษตร

บริษัทฯ จึงต้องขอความอนุเคราะห์หน่วยงานภาครัฐขอใช้พื้นที่ทางการเกษตร เพื่อนำเครื่องจักรกลที่ใช้ระบบการหยอดข้าว ที่เป็นรูปแบบ smart construction และใช้ Drone ในการวิเคราะห์ความสัมพันธันเรื่องความสูง - ต่ำของพื้นที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ อย่างไรก็ตาม ราคาเครื่องจักรทางการเกษตรค่อนข้างสูง

คุณสรันย์ ชินประพัทธ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท Bangkok Komatsu Sales จำกัด กล่าวว่า ในส่วนการเกษตรของบริษัทฯ อาจจะเป็นเรื่องใหม่ เพราะบริษัทฯ มาจากด้าน construction machine ประเทศอินโดนีเซียมีสภาพภูมิประเทศที่เป็นเกาะและภูเขา พื้นที่ทำการเกษตรมีค่อนข้างน้อย แต่ให้ความสำคัญเรื่องการผลิตการเกษตร ทำให้บริษัทฯ ประสบความสำเร็จด้านเครื่องจักรกลการเกษตรในประเทศอินโดนีเซีย ดังนั้น บริษัทฯ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านเครื่องจักรทางการเกษตรในประเทศอินโดนีเซียประสงค์ที่จะร่วมมือกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรโดยนำเครื่องจักรทางการเกษตรเข้าไปในพื้นที่การเกษตรหรือ พื้นที่แปลงใหญ่ ให้กับเกษตรกรในประเทศไทย ได้ใช้ประโยชน์

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รองประธานฯ กล่าวว่า การพัฒนาการเกษตรให้แก่เกษตรกรในประเทศเป็นนโยบายหลักของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การเข้าสำรวจหรือนำเครื่องจักรกลการเกษตรไปยังพื้นที่การเกษตร ต้องขอทำการศึกษารายละเอียดและต้องหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นหน่วยงานดูแล กำกับเรื่องนโยบายในภาพรวมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตรฯ ได้นำเครื่องจักรกลทางการเกษตรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการต่างๆ ที่อยู่ภายใต้ันโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) โดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรได้จัดทำโครงการ “เขตเศรษฐกิจพิเศษด้านการเกษตร” ซึ่งเป็นโครงการขนาดใหญ่ เน้นที่เกษตรกรและผลผลิตทางการเกษตร เป็นโครงการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับโครงการ EEC ด้านอุตสาหกรรม การลงทุน การบริการ ดังนั้น สศก. จึงทำการศึกษาแนวทางการเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษเกี่ยวข้องกับการเกษตรในพื้นที่ การเกษตร เพื่อให้เศรษฐกิจภาคการเกษตรของประเทศให้ดีขึ้น เน้นประโยชน์ให้กับเกษตรกร วิเคราะห์ผลกระทบที่เกษตรกรได้รับจากการเพาะปลูก การเก็บเกี่ยว ผลผลิต เพื่อให้มีผลผลิตการเกษตรมีคุณภาพ และเกิดความหลากหลายในพื้นที่ชุมชน ประโยชน์ที่ได้รับจากเขตเศรษฐกิจพิเศษด้านการเกษตร ได้แก่ ราคาสินค้าเกษตรสูงขึ้น ลดความเลื่อมล้ำ และเกิดการจ้างแรงงานคนในพื้นที่ อุตสาหกรรมในพื้นที่เพิ่มขึ้น เศรษฐกิจขยายตัว ทำให้ สศก. ให้ความสำคัญและเน้นเกษตรกรและพื้นที่ผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเป็นการแก้ไขความเลื่อมล้ำ และอาจนำไปสู่กระบวนการส่งออก อย่างไรก็ตาม สศก. ขอพิจารณาความเหมาะสมการนำเครื่องจักรการเกษตรมาใช้ในพื้นที่ให้กับเกษตรกร

นายธวัชชัย เตชะเชษฐ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อนุกรรมการ กล่าวว่า บริษัท Bangkok Komatsu Sales จำกัด ได้เสนอเครื่องจักรการเกษตรที่ประสบความสำเร็จในประเทศอินโดนีเซีย เมื่อก้าวถึงเครื่องจักรทางการเกษตรในประเทศไทย อาจมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องจักรเพื่อทดแทนแรงงานภาคการเกษตร เนื่องจากเกษตรกรไทยมีอายุมากขึ้น ทำให้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (aging society) เกษตรกรลดลง และคนรุ่นใหม่มักจะไม่สนใจที่สืบต่ออาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตร (productivity) ของประเทศไทยและอินโดนีเซียมีความแตกต่างกัน การใช้เครื่องจักรทางการเกษตรขึ้นอยู่กับความจำเป็นของเกษตรกร

/ คุณอรธวัฒน์

คุณอรุณวัฒน์ มณีพันธ์ กล่าวว่า การปรับพื้นที่โดยใช้ระบบนาหยอด ปรับพื้นที่ และใช้ระบบ GPS ในการควบคุมพื้นที่ให้อยู่ระดับเดียวกัน

นายชูชาติ วัฒนวรรณ ผู้อำนวยการกองวิจัยพัฒนาวิทยาการเก็บเกี่ยวผลผลิตเกษตรกรรมวิชาการเกษตร อนุกรรมการ กล่าวว่า เป้าหมายหลักของการเก็บผลผลิตการเกษตรของไทย คือ ข้าว กับ อ้อย เป็นพืชที่ต้องการน้ำเป็นส่วนใหญ่

คุณญาณพล ลิมนะโชคชัย ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลการเกษตร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กล่าวว่า เครื่องจักรสำหรับการแปรรูปอาหาร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ส่งเสริมให้คนไทยใช้เครื่องจักรที่ผลิตโดยคนไทย และใช้เทคโนโลยีที่ประเทศไทยคิดค้นได้เอง เป็นการช่วยเหลือให้แก่เกษตรกรในเรื่องราคาและการบำรุงรักษา

คุณโอภาส ธันวาคม กรรมการสถาบันอุตสาหกรรมการเกษตร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กล่าวว่า ประเทศไทยมีความพร้อมในเรื่องเครื่องจักรทางการเกษตร สสำรวจการใช้เครื่องจักรทางการเกษตรให้เหมาะสมกับเกษตรกร ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง เป็นต้น ซึ่งสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเห็นว่า พื้นฐานการผลิตเครื่องจักรการเกษตรของไทยเป็นการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ ๔.๐ เพื่อสร้างขีดความสามารถของเครื่องจักรกลของไทยให้มีประสิทธิภาพ

มติที่ประชุม

รับทราบ

๓.๒ มุมมองและโอกาสร่วมมือกันกับงานแสดงสินค้าเกษตรและนวัตกรรมด้านการเกษตร โดย ผู้บริหาร VNU exhibitions Asia Pacific

นายปริญญ์ พานิชภักดิ์ ประธานฯ กล่าวว่า ยินดีต้อนรับผู้แทนจากบริษัท VNU exhibitions Asia Pacific เข้าร่วมการประชุมฯ การสร้างองค์ความรู้ที่เป็นผลมาจากการจัดนิทรรศการต่างๆ ซึ่งบริษัท VNU เป็นหน่วยงานที่รับจัดนิทรรศการระดับโลก

นางสาวปนัดดา กังม้า ผู้อำนวยการสายงาน Agribusiness ด้าน Asia - Agribusiness บริษัท VNU exhibitions Asia Pacific กล่าวว่า บริษัทฯ เป็นบริษัทร่วมทุน (joint venture) ระหว่าง ๒ บริษัท Royal Dutch Jaarneurs ดำเนินการจัดนิทรรศการและศูนย์แสดงสินค้าที่ใหญ่ที่สุดในเนเธอร์แลนด์ และบริษัท TCC Assets จัดงานแสดงสินค้าในประเทศไทยมาแล้ว ประมาณ ๓๐ ปี บริษัทฯ มีเพียง ๓ ประเทศ คือ ประเทศเนเธอร์แลนด์ เซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน และกรุงเทพฯ

งานแสดงสินค้าด้านเกษตรธุรกิจเกษตร ปศุสัตว์ และอาหาร บริษัทฯ ครอบคลุมจัดแสดงสินค้าในกรุงเทพฯ จาร์กาต้า และโฮจิมิน การจัดแสดงสินค้าด้านการปศุสัตว์ การเลี้ยงสัตว์ การจัดแสดงสินค้ามีการกระจายรายได้ให้กับภาคธุรกิจเกษตร เน้นในเรื่องเครื่องจักรกลเกษตร โรงเรือนเทคโนโลยีการเกษตร การจัดแสดงเกี่ยวกับธุรกิจปศุสัตว์/อาหาร และธุรกิจอาหารเป็นธุรกิจใหม่ เน้นในเรื่องอาหารทุกประเภท การจัดนิทรรศการทำให้ต่างประเทศเห็นว่าประเทศไทยมีศักยภาพ เหมาะสมที่จะขยายการผลิตอาหารในภูมิภาคเอเชีย เพิ่มช่องทางการตลาด

บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญถึงห่วงโซ่อาหาร ขั้นตอนการผลิต เมล็ดพืช ขั้นตอนการผลิตเพื่อบริโภค บริษัทฯ เป็นจุดศูนย์กลางของประเทศในภูมิภาคอาเซียน เพื่อเชื่อมโยงการจัดแสดงสินค้าในกรุงเทพฯ จำหน่ายสินค้า เจริญธุรกิจให้กับทุกประเทศ

/ บริษัทฯ

บริษัทฯ ให้ความสำคัญภาคการเกษตรและประโยชน์ที่จะได้รับการจัดงาน บริษัทฯ จึงได้ร่วมมือกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (Depa) ที่เกี่ยวข้องในส่วนของ Start Up เพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกรคิดค้นการใช้เทคโนโลยีในรูปแบบแพลตฟอร์มต่างๆ และจำหน่ายแพลตฟอร์มของตนเองให้กับบริษัท ต่างชาติมีความต้องการทำธุรกิจร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องธุรกิจจากเกษตรกรไทย บริษัทฯ จึงอยากให้ ภาครัฐ สมาคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรให้สามารถแข่งขันในเวทีโลกผ่านการจัดแสดง สินค้า อื่นๆ การจัดแสดงสินค้านี้ระดับโลกมักจะไม่มีซุ้มจัดแสดงสินค้าไทยที่มาจากภาครัฐ มีเพียงแต่สมาคม ผู้ประกอบการค้าบริษัทไทยที่เข้าร่วมงาน จึงอยากให้องค์กรภาครัฐเข้าช่วยเหลือ หรือให้การสนับสนุนในเรื่อง การจับคู่เจรจาธุรกิจ หรือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตร

นางสาววันวิสาข์ วงศ์กาสีสิทธิ์ ผู้จัดการฝ่ายประชาสัมพันธ์ บริษัท VNU exhibitions Asia Pacific กล่าวว่า สถานการณ์โควิดที่เกิดขึ้นที่ผ่านมา ทำให้บริษัทฯ ต้องเปลี่ยนรูปแบบการจัดงาน โดยการ รวบรวมแพลตฟอร์มต่างๆ ที่เกี่ยวกับเครื่องจักรกลด้านการเกษตรภายในประเทศและภูมิภาคเอเชีย บริษัทฯ ได้ จัดตั้ง “สมาคมผู้ค้าด้านนวัตกรรมเกษตรและเครื่องจักรกลการเกษตร” เนื่องจากผู้จำหน่ายเครื่องมือเกษตรไม่ สามารถเข้าถึงข้อมูลตลาด การกำหนดกลยุทธ์การขายและการส่งเสริมการตลาดเป็นไปได้ยาก เพื่อให้เกิด ประโยชน์กับธุรกิจการค้า บริษัทฯ กำหนดแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ ระยะสั้น ๑) จัดงานอบรมแลกเปลี่ยนองค์ ความรู้ บริษัทฯ เป็นผู้จัดแสดงสินค้าและจัดงานด้านต่างๆ ให้หน่วยงานรัฐ สถาบันวิจัย สถาบันศึกษา เข้าร่วม การจัดแสดงพร้อมกับการอบรมแก่เกษตรกร ระยะกลาง ๒) เสนอโครงการกับหน่วยงานรัฐ เป็นการนำเสนอ โครงการให้แก่สมาชิก และ ระยะยาว ๓) จัดทำแพลตฟอร์มออนไลน์ ขณะนี้อยู่ระหว่างค้นหาแพลตฟอร์ม ออนไลน์ และเปิดรับผู้พัฒนาแพลตฟอร์มออนไลน์ หรือ market place online ตามลำดับ

อุปสรรคของธุรกิจการเกษตรมีความหลากหลาย การปลูกพืชชนิดต่างๆ มีการควบคุม ปัจจัยต่างๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ได้แก่ ๑) ข้อมูลตลาดน้อย ๒) ผู้ผลิตรายใหญ่ ส่วนแบ่งตลาดสูง ๓) มาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ ๔) กำลั้งซื้อต่ำ ผลมาจากเกษตรกรย่อยมีรายได้น้อยกว่า และดำเนินธุรกิจไม่ต่อเนื่อง และ ๕) สนับสนุน SME น้อย

บริษัทฯ ได้นำเสนอโครงการให้แก่สมาชิก ๑) ให้ความช่วยเหลือต้นทุนเครื่องจักรกล การเกษตรกับสมาชิก โดยการให้ความช่วยเหลือระหว่างสถาบันการเงินและหน่วยงานภาครัฐในการแก้ไข อุปสรรค เจริญเพื่อหาผลประโยชน์ร่วมกัน และผลักดันงานวิจัยเพื่อพัฒนาการผลิตและการตลาด และ ๒) จัดทำเครื่องหมายรับรองร้านค้า น่าเชื่อถือ และมีคุณภาพสินค้า เพื่อให้ร้านค้ามีความมั่นใจ มีคุณภาพดี ผลักดัน ให้สินค้าแต่ละชนิดได้รับมาตรฐาน “มอก.” และส่งเสริมการตลาดสินค้าให้ได้มาตรฐาน

มติที่ประชุม

รับทราบ

๓.๓ การจัดงาน “ข้อวิถึใหม่ ส่งสุขทั่วไทยถึงหน้าบ้าน” ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์การค้า พาราไดซ์ พาร์ค ศรีนครินทร์ โดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นายปริญญา พานิชักดิ์ ประธานฯ กล่าวว่า รูปแบบทางการตลาดมีทั้งออนไลน์และออฟไลน์ที่ดำเนินการธุรกิจจำหน่ายผลิตภัณฑ์และขนส่งสินค้า เช่น เช่น ลาซาด้า ซ้อปี้ Grab โดยเฉพาะ หรือ แพลตฟอร์มของไปรษณีย์ไทย (Thailand Post Mart), Grab Mart, JJ mall เป็นต้น ได้ร่วมมือกับหน่วยงาน ภาครัฐที่มีแพลตฟอร์มเป็นของตัวเองเช่นกัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : เกษตรonline.com กระทรวง พาณิชย : thaitrade.com เป็นต้น

การหารือร่วมกับผู้แทนบริษัท Tag Thai พบว่า บริษัทฯ ได้พัฒนาแพลตฟอร์ม www.tagthai.com ได้อย่างครบวงจรที่เป็นของดีของประเทศไทย ในเรื่องการท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยววิถีเชิงเกษตร สินค้าที่เป็นของไทย เช่น OTOP สินค้าเกษตรไทย หรือสิ่งที่เป็นความดีของคนไทย ฉะนั้นแพลตฟอร์มที่มีจำนวนมาก ต่างชาติยังครอบคลุมการใช้งานดังกล่าว และคนไทยได้สร้างแพลตฟอร์มของตนเองขึ้นมาเพื่อแข่งขัน

ศูนย์สร้างสรรค์ธุรกิจนวัตกรรมเกษตร สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ มีเครือข่ายที่มี Start Up ที่เป็นกลุ่ม young smart farmer ที่มีความสามารถในเรื่องเทคโนโลยีด้านต่างๆ ศูนย์ AIC ทั้ง ๗๗ จังหวัด มีเครือข่ายเชื่อมโยงเกษตรกร ผู้นำชุมชน หากศูนย์สร้างสรรค์ธุรกิจฯ สามารถเชื่อมโยงกับศูนย์ AIC ได้ จะเป็นโอกาสให้มีการพัฒนาและเรียนรู้เรื่อง Start Up กับกลุ่มที่มีความชำนาญในเรื่องต่างๆ จึงควรได้รับการสนับสนุนให้กับหน่วยงานบริษัทที่เป็นนวัตกรรม หรืออุตสาหกรรมเกษตร

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รองประธานฯ กล่าวว่า นโยบายของนายกรัฐมนตรี และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้การอบรมกับเกษตรกรเพื่อพัฒนาผลผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพดี และส่งเสริมเกษตรกรรู้จักการใช้และการนำเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยเน้นในเรื่องการขายออนไลน์ ให้กับเกษตรกรที่มีศักยภาพ เช่น แปลงใหญ่ สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน หรือ young smart farmer เป็นต้น กลุ่มเกษตรกรที่ผ่านการอบรมสามารถเข้าร่วมแพลตฟอร์มที่เป็นของเอกชนและภาครัฐ เช่น อตก. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร มกอช. และหลายหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และแพลตฟอร์มที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ทำความตกลง (MOU) ร่วมกัน ได้แก่ ลาซาต้า ซ้อปี้ ทำให้สินค้าเกษตรมียอดขายเพิ่มขึ้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดอบรมให้กับเกษตรกร จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่ ๑) โครงการเปลี่ยนเกษตรกรให้เป็นผู้ค้าออนไลน์อย่างมืออาชีพ ซึ่งมีเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ๒) โครงการผู้จำหน่ายสินค้าเกษตรออนไลน์ประจำอำเภอ เพื่อจำลองให้เห็นว่าลูกหลานเกษตรกรอำเภอมีการเรียนรู้ ความชำนาญด้านเทคโนโลยีมาขายของบนออนไลน์ได้คล่องแคล่วให้มาช่วยเหลือการขายให้กับชุมชน โดยการตรวจและขายสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ดำเนินงานโครงการควบคู่กัน

ประเทศไทยอยู่กำลังประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจในเรื่องการส่งออก สินค้าเกษตร การบริโภคภายในประเทศ เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้จัดงาน “ข้อปวิธิใหม่ ส่งสุขทั่วยไทยถึงหน้าบ้าน” กระตุ้นเศรษฐกิจไทย รับปีฉลู ๖๔ #เฉลิม ฉลอง ฉลู ๖๔ กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๗ - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์การค้า พาราไดซ์ พาร์ค ศรีนครินทร์ ซึ่งเป็นช่วงที่มีการจับจ่ายใช้สอยจำนวนมาก ลดการซื้อผลผลิตการเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อเปลี่ยนทัศนคติการซื้อของที่เป็นสินค้าไทย มีความหลากหลาย ในการงานดังกล่าว ได้จัดนำสินค้าไทยที่มีคุณภาพดี และคุณภาพสูง จำนวนมากมาจำหน่ายในระบบออนไลน์

การจำหน่ายสินค้าเกษตรบนระบบออนไลน์มีลักษณะที่ไม่เหมือนการซื้อสินค้าทั่วไป การซื้อสินค้าเกษตร ส่วนใหญ่จะเคยชินการซื้อสินค้าเกษตรที่ตลาด การจัดงานฯ จะเป็นรูปแบบโดยนำสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์การเกษตรจากทั่วประเทศให้มาจัดแสดงสินค้า ผลิตภัณฑ์จากชุมชนหรือท้องถิ่น เพื่อให้รู้ว่ามีผลิตภัณฑ์หรือสินค้าเกษตรประเภทอะไรบ้าง รูปแบบแต่ละประเภท การจัดงานฯ เป็นการจัดงานในรูปแบบชิม และโชว์ การซื้อขายเป็นแบบวิธีใหม่ใช้โทรศัพท์มือถือแล้วเข้าไปในแพลตฟอร์ม เลือกซื้อสินค้า กำหนดวันส่งของ

/ และวันรับสินค้า

และวันรับสินค้า รวมทั้งพูดคุยกับเกษตรกรได้โดยตรง การขนส่งสินค้าผ่าน Kerry ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดส่งสินค้าเกษตรในงาน และ Kerry ได้จัดส่งเสริมการขายโดยการลดราคาค่าขนส่งสินค้าเกษตรในช่วงปีใหม่ เพื่อเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก ให้มีการบริโภคของไทย แจกสินค้าเกษตรในช่วงปีใหม่

กาจัดงานดังกล่าว ได้จัดพลาวีเลียนให้แต่ละหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นำสินค้าต่างๆ จากเครือข่ายเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับผ่านการคัดเลือก และเป็นสินค้าที่พร้อมจำหน่ายบนออนไลน์ เกษตรกรต้องเป็นคนที่ทำออนไลน์ได้ และคำนึงถึงระยะเวลา การขนส่งสินค้า และสินค้าเกษตรสามารถส่งถึงผู้รับแล้วไม่เกิดความเสียหาย สินค้าเกษตรมีการสแกน QR Code ชื่อผ่านแพลตฟอร์ม เช่น ลาซาด้า Facebook Instagram Grab เป็นต้น หากผู้สนใจไม่มีแพลตฟอร์ม สแกนแอปพลิเคชันแล้วชำระเงินโดยวิธีการโอนเงิน ผู้เข้าชมงานสามารถเลือกวิธีการได้หลากหลาย

การซื้อขายบนออนไลน์เป็นทางเลือกใหม่เป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด ทำให้คนเปลี่ยนพฤติกรรมจากการเป็นการซื้อสินค้าผ่านระบบออนไลน์ และระบบการขนส่งต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น การซื้อสินค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ รสชาติของผลผลิตต้องไม่แตกต่างจากการซื้อของที่ร้านโดยตรง ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องส่งเสริม สร้างองค์ความรู้เพิ่มขึ้น สร้างอำนาจการต่อรอง เพื่อให้เกษตรกรสามารถกำหนดราคา และกำหนดจำนวนผลผลิตที่ต้องการขายในแต่ละวัน

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้อบรมเกษตรกรให้มีความรู้ระบบออนไลน์ โดยพิจารณาเกษตรกรที่มีศักยภาพที่จะในการสร้างผลิตภัณฑ์ และสร้างเรื่องราว (story) หรือ ความเป็นมาของผลผลิตเกษตรให้เป็นเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ที่เป็นคุณค่าของเกษตรกร เพื่อให้สินค้าเกษตรขายได้ทั่วประเทศ และส่งออกไปยังต่างประเทศ ควรมีธุรกิจที่เป็นสินค้าเกษตรที่มีเอกลักษณ์ หรืออัตลักษณ์ที่สร้างคุณค่าให้กับชุมชน

นางมลथा ไก่หิรัญ ผู้จัดการส่งเสริมนวัตกรรม ศูนย์สร้างสรรค้ธุรกิจนวัตกรรม การเกษตร สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ อนุกรรมการ กล่าวว่า ศูนย์สร้างสรรค้นวัตกรรมเศรษฐกิจการเกษตร ได้สร้าง Start Up ด้านการเกษตร ที่มีกลุ่มเฉพาะที่ดำเนินงานในเรื่อง market place, e-grocery ต่างๆ ที่เชื่อมโยงกับเกษตรกร โดยการกระตุ้นเกษตรกรและกลุ่ม Start Up ด้านการเกษตรมารวมมือกัน เพื่อเป็นการเชื่อมโยงเกษตรกรให้เป็น Start Up

การเติบโตของ Start Up ในกลุ่มเกษตรกรได้จะต้องมีความสามารถใช้แพลตฟอร์มได้หลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นผู้ใช้ user เอง หรือ เกษตรกร แต่ละ Start Up มีรูปแบบธุรกิจที่แตกต่างกัน ช่วงสถานการณ์โควิดที่ผ่านมา พบว่า กลุ่มที่ทำเรื่องท่องเที่ยวชุมชน ได้พัฒนาและปรับตัวในเรื่อง market place และ รูปแบบสินค้าเกษตรหลายด้าน ซึ่งกลุ่มเหล่านี้มีความชำนาญในเรื่องการสร้างเรื่องราว (story) หากให้เกษตรกรที่มีความชำนาญด้านเกษตรและกลุ่มคนที่ทำ market place สามารถมาดำเนินงานร่วมกันได้ จะเป็นประโยชน์ได้ทั้งสองฝ่าย

มติที่ประชุม

รับทราบ

๓.๔ สถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรพร้อมการคาดการณ์ โดย สำนักงาน

เศรษฐกิจการเกษตร

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รองประธานฯ กล่าวว่า สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดจัดงานสัมมนาภาวะสถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตร ปี ๒๕๖๓ และแนวโน้มการค้าขายเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๔ “เดินหน้าเกษตรวิถีใหม่ ขับเคลื่อนไทยอย่างยั่งยืน”

การจัดงานดังกล่าว สศก. ได้รับเกียรติเป็นพิเศษจาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน) เป็นประธานเปิดงานฯ พร้อมทั้งได้รับเกียรติจาก นายศุภชัย พานิชภักดิ์ แสดงการปาฐกถาพิเศษ และนายปริญญา พานิชภักดิ์ เป็นวิทยากรบรรยาย เสวนา ภายในงานดังกล่าว ตามลำดับ โดยในงาน สศก. จะแถลงเรื่อง ตัวเลขเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๓ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมงานได้รับทราบถึงเศรษฐกิจภาคการเกษตรที่ผ่านมาได้มีการเติบโตภายในประเทศในทิศทางลักษณะอย่างไร

เศรษฐกิจภาพรวมในประเทศ ปี ๒๕๖๓ ประเทศไทยต้องประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างต่อเนื่องและเป็นเวลานาน ภัยพิบัติ (ภัยแล้ง) และยังคงประสบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิดที่เกิดขึ้นอย่างกระหน่ำ ทำให้ตัวเลขเศรษฐกิจภาคการเกษตรทั้งหมดอยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณาเศรษฐกิจภาคเกษตรในไตรมาส ๔ พบว่า ภาคการเกษตรยังอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ ในขณะที่เศรษฐกิจด้านอื่นๆ อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ฉะนั้น เศรษฐกิจภาคเกษตรจะเป็นตัวแปรที่ช่วยพยุงเศรษฐกิจภาคอื่นๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภาคต่างๆ

การจัดสัมมนาดังกล่าว กล่าวถึงภาพรวมเศรษฐกิจทั้งหมดที่ผ่านมา อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจที่มีการเพิ่มขึ้น/ลดลงในแต่ละสาขา รวมถึงการคาดคะเนภาวะเศรษฐกิจ ปี ๒๕๖๔ ในส่วนของภาคการเกษตรควรมีโอกาสได้รับประเภอะอะไรบ้าง ซึ่งเป็นการชี้แจงตัวเลขทางเศรษฐกิจ การจัดสัมมนาแบ่งเป็น

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน) เป็นประธานในพิธี และกล่าวเปิดงานพร้อมทั้งให้แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี ๒๕๖๔ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับแนวทาง มาตรการ การแก้ไข ปัญหาภาคการเกษตร รวมทั้งภาพรวมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำหรับการดำเนินงานภาคการเกษตรต่อไปในอนาคต

- ดร. ศุภชัย พานิชภักดิ์ อดีตผู้อำนวยการใหญ่องค์การการค้าโลก (WTO) และอดีตเลขาธิการการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD) เป็นองค์ปาฐกถาพิเศษ หัวข้อเรื่อง “ก้าวทันเศรษฐกิจวิถีใหม่ สู่ออกาสภาคการเกษตรไทยที่ท้าทาย” เน้นเนื้อหาที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจวิถีใหม่ ความสำคัญของภาคการเกษตร การจัดสรรปริมาณและบริหารจัดการระบบการขนส่ง รวมทั้งเรื่อง กฎ ระเบียบการค้าโลกต่างๆ และข้อเสนอแนะจาก WTO FTA ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง CPTPP ที่ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าร่วมต่อไปในอนาคต การใช้ประโยชน์จาก RCEP เป็นประโยชน์ต่อการเกษตรของประเทศไทย

- การเสวนา หัวข้อ “ทางรอดปลอดภัย สู่เกษตรวิถีใหม่ที่ยั่งยืน” โดยเชิญวิทยากรที่มีชื่อเสียงให้เกียรติเข้าร่วมเสวนา ได้แก่ ผศ. ดร. ธนวรรณ พลวิชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เรื่อง “โลกที่เปลี่ยนแปลง การค้าที่เปลี่ยนแปลง โควิดที่เปลี่ยนแปลง เราจะต้องมีวิถีทางที่ต้องปรับตัวอย่างไร” นายปริญญา พานิชภักดิ์ บรรยายในหัวข้อ “ธุรกิจมิติใหม่ นวัตกรรม เทคโนโลยี เข้าสู่การมีบทบาทในภาวะปัจจุบัน” และ คุณยงยุทธ เล่าจุริลาชัย ผู้แทน Young Smart Farmer หัวข้อ “การปรับตัว การผลิตที่อยู่ได้กับภาวะปัจจุบัน. โดย คุณบัญชา ชุมชัยเวทย์ พิธีกรรายการและผู้ประกาศข่าวทางช่อง ๓ และ ๓HD เป็นผู้ดำเนินการ

การจัดงานให้มีการถ่ายทอดผ่าน Facebook Live และ ทำการบันทึกเทปแล้วนำแต่ละหัวข้อมาไปเสนอในรายการต่างๆ เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้เห็นว่า กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรดำเนินงานไปในทิศทางใด เกษตรกรควรปรับตัว เรียนรู้ และใช้โอกาสที่เกิดขึ้น สร้างวิกฤตให้เป็นโอกาส ในโอกาสนี้จึงขอเชิญและประชาสัมพันธ์เข้าร่วมฟังการสัมมนาดังกล่าวผ่าน Facebook Live เศรษฐกิจเกษตรเพื่อประชาชน อนึ่งการจัดสัมมนาได้เชิญ ผู้สื่อข่าว หน่วยงานภายในสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เกษตรกรที่สนใจ ภาครัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมงานดังกล่าว เพื่อหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน

นายปริญญ์ พานิชภักดิ์ ประธานฯ กล่าวว่า ขอขอบคุณกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ให้โอกาสและให้เกียรติเป็นวิทยากรการเสวนาการสัมมนาในครั้งนี้ การจัดสัมมนาเรื่องนี้ เป็นเรื่องสำคัญมากเนื่องจากทิศทางการดำเนินงานระยะกลาง ระยะยาว เป็นเรื่องสำคัญในระดับเดียวกันกับการขับเคลื่อนธุรกิจเกษตรระยะสั้น คณะอนุกรรมการฯ ไม่ได้ละเลย เพิกเฉย แต่ได้พยายามช่วยแก้ปัญหาระยะสั้นที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาเรื่องผลไม้ล้นตลาด น้ำ หรือรูปแบบอื่นที่เป็นปัญหาระยะสั้น อย่างไรก็ตาม ปัญหาระยะยาว และระยะยาว ต้องพิจารณาถึงความเปลี่ยนแปลง หรือผลกระทบกับภาคอุตสาหกรรมเกษตร ดังนั้น การขับเคลื่อนธุรกิจเกษตรจำเป็นต้องขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน องค์กรมหาชน สถาบันการศึกษา เข้ามาหารือเพื่อหามุมมองว่า อนาคตของประเทศไทยจะได้รับผลกระทบ และต้องปรับตัวอย่างไร

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔

เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ โครงการพื้นที่การตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์

นายต่อ ลมมณี นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่า ขอขอบคุณที่เชิญกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ การประชุมครั้งนี้พบว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้ให้ความสำคัญ และตระหนักถึงเรื่องเกษตรอินทรีย์ที่สอดคล้องกับ Eco friendly และเรื่องคุณภาพสินค้า

กระทรวงพาณิชย์ได้จัด “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” ไม่สามารถดำเนินงานเพียงหน่วยงานเดียว ต้องมีการเชื่อมโยงให้เกิดการปฏิบัติร่วมกัน สินค้าส่งออกในภาพรวมของต่างประเทศเป็นจำนวนมาก สินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าปฐมภูมิ อาทิเช่น แทรคเตอร์ ข้าว อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีโอกาสที่จะส่งสินค้าออกไปยังต่างประเทศเพิ่มขึ้นได้เป็นจำนวนมาก แพลตฟอร์มเป็นนวัตกรรมใหม่ที่หน่วยงานของรัฐนำมาเป็นเครื่องตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจ

กรมการค้าภายในเป็นหน่วยงานกลางที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆ มักจะเป็นส่วนยุทธศาสตร์ที่กระทรวงพาณิชย์ดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับการตลาดเพื่อการผลิต ข้อสังเกตที่น่าสนใจ คือ หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนได้สร้างแพลตฟอร์มช่วยเหลือเกษตรกรสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (สนค.) กระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำ block chain หากแพลตฟอร์มต่างๆ รวมกัน ทำให้รวดเร็วขึ้น เกิดความน่าเชื่อถือ ควรจะนำระบบ block chain มาเชื่อมโยงให้เกิดประโยชน์กับแพลตฟอร์มอื่นๆ ได้ด้วย ปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นเมื่อเข้าสู่ระบบการตรวจสอบ อย่างไรก็ตาม กระทรวงพาณิชย์จะเป็นตัวกลางในการจำหน่ายสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ ฉะนั้น คณะอนุกรรมการฯ Database จึงควรเชื่อมโยงกับ ระหว่างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค รวบรวมข้อมูล (Big Data) เพื่อช่วยผลักดันให้นำข้อมูลเข้าระบบ Big Data แล้วเชื่อมต่อกับระบบ block chain ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ และเพิ่มมูลค่า

สินค้านำเข้าประเทศ ส่วนใหญ่เป็นประเภทอาหารสัตว์ ซึ่งเป็นอาหารที่ไม่เป็นอินทรีย์ ฉะนั้น ต้องมีความระมัดระวังสูงในเรื่องต่างๆ แต่ ผัก ผลไม้เป็นเกษตรอินทรีย์ตั้งแต่เริ่มถึงผู้บริโภค มีการตรวจสอบได้ ดังนั้น กระทรวงพาณิชย์ยินดีให้ความร่วมมือกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เนื่องจากกระทรวงพาณิชย์ไม่สามารถตรวจสอบภาพรวมของสินค้าต่างๆ เองได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานที่ผลิตสินค้าเกษตรที่มีความเชื่อถือ และสามารถตรวจสอบได้

/ กรมการค้าภายใน

กรมการค้าภายในดำเนินงานการจัดงานด้านการเกษตรที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรอินทรีย์ในเดือนกรกฎาคมของทุกปี ซึ่งเป็นไปตามแผนงาน และตัวชี้วัด รวมทั้งการดำเนินงานให้เป็นไปตามระเบียบเรื่องวินัยการเงินการคลัง การรวมกลุ่มของเกษตรกรอินทรีย์ในเดือนกรกฎาคมเป็นประจำทุกปี ผู้บริโภคเกษตรกรอินทรีย์ให้ความสนใจที่จะนำเกษตรกรอินทรีย์เข้ามาในงาน หากจะเปลี่ยนแปลงช่วงเวลาการจัดงานอาจจะต้องประชาสัมพันธ์ จากข้อสังเกต การจัดงานด้านการเกษตรในเดือนกรกฎาคม มีผลผลิตทางการเกษตรปริมาณน้อย และนอกฤดูการผลิต อย่างไรก็ตาม กระทรวงพาณิชย์จะนำเรื่องดังกล่าวไปพิจารณาอีกครั้ง

การจัดงานการเริ่มต้นของอินทรีย์ของกระทรวงพาณิชย์ไม่ใช่ของทางภาครัฐ แต่เป็นผลมาจากการรวมกลุ่มของเกษตรกรอินทรีย์ที่สืบต่อมา เพื่อเป็นการพบปะ พูดคุยระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภคที่สนใจเกษตรกรอินทรีย์ รวมทั้งจำหน่ายสินค้าเกษตรกรอินทรีย์ในรูปแบบของตลาดเคลื่อนที่และแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตรกรระหว่างกัน กระทรวงพาณิชย์ได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์และผลักดันสินค้าให้กับเกษตรกรและประชาชนที่สนใจเกษตรกรอินทรีย์ ผลผลิตการเกษตรมีการตรวจสอบก่อนที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ ซึ่งเป็นผลดีต่อการส่งออกไปยังต่างประเทศ ฉะนั้น กระทรวงพาณิชย์จึงต้องเน้นเรื่องการบริโภคและมีการผลักดันสินค้าเกษตรภายในประเทศ สถานการณ์โควิด - ๑๙ ที่เกิดขึ้น ทำให้ทุกคนปรับตัวการใช้ระบบออนไลน์ บางกิจกรรมที่กระทรวงพาณิชย์จัดงานแต่เกษตรกรไม่สามารถดำเนินงานได้ จึงนำ smart phone หรือนำรูปแบบเทคโนโลยีอื่นๆ มาช่วยเก็บข้อมูลแต่ละประเภท เช่น พืช ผัก ผลไม้ ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับเทคโนโลยีต่างๆ ที่กล่าวมาทั้งหมด

นายปริญญา พานิชภักดิ์ ประธานฯ กล่าวว่า ยินดีต้อนรับผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ที่จะให้ความร่วมมือในเรื่องมิติมุมมองของ เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่การตลาดสำคัญมาก เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด ซึ่งเป็นการบูรณาการร่วมกับระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ เกี่ยวกับสินค้าเกษตรกรอินทรีย์ ซึ่งกรมการค้าภายในได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ ควรจะนำไปขับเคลื่อนต่อไปเป็นรูปธรรมได้ คาดว่าปี ๒๕๖๔

นายปริญญา พรศิริชัยวัฒนา ประธานคณะทำงานขับเคลื่อนเกษตรกรอินทรีย์ อนุกรรมการ กล่าวว่า ความสำเร็จของกระทรวงพาณิชย์ในด้านของการตลาดเชื่อมโยงผู้บริโภคเกษตรกรอินทรีย์ ปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังการแพร่ระบาดของโควิด - ๑๙ พบว่า ควรพัฒนาการบริโภคอาหารในประเทศให้เพิ่มขึ้น และการบริโภคภายในประเทศเป็นพื้นฐานของความเข้มแข็งของกระบวนการผลิต คณะทำงานฯ จึงนำเสนออาหารเพื่อสุขภาพ อาหารพรีเมียมควรจะเป็นเรื่องที่สำคัญของประเทศไทย

การส่งออกสินค้าไทยต้องสร้างพื้นฐานตลาดภายในประเทศให้เข้มแข็ง ต้องให้ผู้บริโภคมีความสนใจเรื่องอาหารออร์แกนิกแล้วเชื่อมโยงกับผู้ผลิตและมีกิจกรรมร่วมกัน จึงจัดโครงการให้ผู้บริโภคมีส่วนร่วมการบริโภคอาหารออร์แกนิกอย่างน้อย ๑ สัปดาห์ เกิดการดึงดูดให้ผู้สนใจหันมารับประทานอาหารออร์แกนิก การจัดโครงการครั้งนี้ จะมีหลายหน่วยงานเข้าร่วมงานด้วย ทำให้ผู้บริโภคไม่มีข้อสงสัยอาหารออร์แกนิกในเรื่องราคา คุณภาพ เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีให้กับผู้บริโภคอาหารออร์แกนิกที่ผ่านการตรวจสอบและมีใบรับรอง วัตถุประสงค์หลักของการดำเนินงานควรมีแนวทางให้ผู้บริโภคในท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง และผลผลิตจากเกษตรกรที่ใช้รูปแบบของเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือ เกษตรอินทรีย์รูปแบบต่างๆ น่าจะมีปริมาณการผลิตเพิ่มขึ้น ผลลัพธ์ที่ได้ คือ การแข่งขันเรื่องราคา ตลอดจน ผลผลิตเกษตรกรอินทรีย์ในระดับพรีเมียมที่คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์ให้กับภาคอุตสาหกรรมและตลาดที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ฐานการบริโภค

การจัดงานด้านการเกษตรที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี มีข้อสังเกตว่า การจัดงานดังกล่าวในเดือนกรกฎาคมของทุกปี มักจะประสบปัญหาต่างๆ เช่น ผลผลิตจากเกษตรกร ผู้บริโภคไม่ค่อยให้ความสนใจ ผลผลิตเกษตร หากกรมการค้าภายในสามารถจัดงานดังกล่าวประมาณเดือนธันวาคม - มีนาคม หรือ พิจารณาช่วงเวลาที่มีผลผลิตทางการเกษตรเข้าสู่ตลาดเพื่อนำมาจำหน่าย จะเป็นการกระจายผลผลิตและลดต้นทุนผลผลิตทางเกษตร

คุณดวงพร ตรีเดชา ผู้ช่วยผู้จัดการบริษัท Creative Intelligence จำกัด กล่าวว่า การจัดโครงการเกษตรออร์แกนิก มีหน่วยงานที่ดำเนินงานหลักของโครงการ คือ กรมการค้าภายใน ซึ่งโครงการนี้ กรมการค้าภายในมีส่วนร่วม (partner) ดำเนินงานด้วย และบริษัทฯ ได้เข้าร่วมประชุมหารือเกี่ยวกับรายละเอียดการจัดงาน

คุณวราภรณ์ ชัยรุ่งเรือง บริษัท Creative Intelligence จำกัด กล่าวว่า บริษัทฯ ได้จัดโครงการให้กับผู้บริโภคเพื่อเน้นถึงความสำคัญของเรื่องสุขภาพ การเข้าถึงอาหารประเภทสุขภาพให้ชุมชนเมือง สร้างความยั่งยืนให้กับธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ สร้างพื้นที่ให้ผู้ผลิตและผู้บริโภค สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่คาดว่าจะเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค คือ อาหารสด ผักสด อาหารแปรรูป วิตามิน และเครื่องดื่มที่ให้พลังงานหรืออาหารเครื่องดื่มสุขภาพ กลุ่มผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญเรื่องสุขภาพ แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มคนรุ่นใหม่ เน้นในเรื่องสุขภาพ จัดเป็นกลุ่มหลัก ๒) กลุ่มผู้สูงอายุ เป็นกลุ่มที่เพิ่มขึ้นเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย ๓) กลุ่มผู้ป่วย/ผู้ที่มีโรคประจำตัว และ ๔) กลุ่มชาวต่างชาติที่พำนักอาศัยในประเทศไทยมีความต้องการบริโภคอาหารเกษตรอินทรีย์ แต่ขาดแหล่งตลาดบริโภคเกษตรอินทรีย์ รวมถึง กลุ่มที่ดูแลตัวเองและสุขภาพ

บริษัทฯ ได้วิเคราะห์และให้ความสำคัญเรื่องตลาดเกษตรอินทรีย์ จึงได้จัดตลาดในเมืองใหญ่ พบว่า คนในเมืองมักชอบเที่ยว ออกงานสังสรรค์ หาแหล่งพักผ่อนวันหยุดสุดสัปดาห์ เปลี่ยนคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นโดยผ่านเกษตรอินทรีย์ ใช้รูปแบบศิลปะการรับประทานอาหาร มีแรงดึงดูด (gimmick) ที่จะใส่ใจในเรื่องสุขภาพ และเปิดโอกาสให้เกษตรกรและผู้ประกอบการสร้างชุมชนวิถีชีวิตเพื่อสุขภาพ (Lifestyle Community) โดยให้มีการผสมผสานระหว่างปัจจัย ๔ รวมถึงเรื่องแฟชั่น ศิลปะ และสุขภาพ

บริษัทฯ ได้จัดตลาดชุมชน “Fresh Up Market” เพื่อสร้างความสนใจระหว่างตลาดกับสินค้าที่สดใหม่ที่ได้คัดสรรได้นำมาให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ ส่วนแบ่งตลาดกลุ่มผู้บริโภคหรือตลาดเกษตรอินทรีย์ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ๑) อาหารเกษตรอินทรีย์ เป็นอาหารที่ได้รับการผลิตทางการเกษตรที่ไม่ใช้วัตถุอันตรายทางการเกษตร หรือ อาหารสัตว์ด้วยอาหารสัตว์เกษตรอินทรีย์ และ ๒) ไม่ใช่อาหารเกษตรอินทรีย์ ซึ่งเป็นประเภทของสินค้าอุปโภค บริโภค เครื่องใช้ต่างๆ ในรูปแบบของเกษตรอินทรีย์ หรือ วัตถุดิบประเภท พืช ผัก สมุนไพร ที่มีเกษตรอินทรีย์เป็นส่วนผสม เน้นถึงคุณภาพและความปลอดภัย และการออกแบบ ภาพลักษณ์ที่ทันสมัย หรือเน้นในเรื่องความสนุก สีสนของเกษตรอินทรีย์ การจัดงานดังกล่าวได้กำหนด ณ ลานกิจกรรมห้างสรรพสินค้าชั้นนำ โดยภายในงานดังกล่าวได้จัดให้มีการจัดสัมมนา และการเสวนา เพื่อให้ความรู้กับผู้ที่ไม่เคยรับประทานอาหารเกษตรอินทรีย์ หรือ คนที่ต้องการมีองค์ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอาหารเกษตรอินทรีย์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญที่มีความชำนาญมาสร้างประสบการณ์ รวมถึง ตลาดอาหารเกษตรอินทรีย์เพื่อจูงใจและเพลิดเพลินกับการสร้างสรรค์เมนูอาหารจากเกษตรอินทรีย์ การจัดงานในครั้งนี้จะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ

บริษัทฯ ได้แรงดึงดูด (gimmick) ในรูปแบบของ pop up restaurant ซึ่งเป็นลักษณะที่ทุกคนสามารถสร้างรายการอาหารเกษตรอินทรีย์ด้วยตนเอง โดยบริษัทฯ จะรวบรวมผลผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์จากผู้ประกอบการที่เข้าร่วมงาน แล้วให้ผู้บริโภคสามารถซื้อแล้วสร้างรายการอาหารที่ตามที่ต้องการ

/ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมงาน

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมงานได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้สัมผัสผลผลิตเกษตรจากเกษตรกรโดยตรง และผู้เข้าร่วมงานจะได้รับทราบความรู้ประโยชน์จากผลผลิตเกษตรอินทรีย์ ความรู้เรื่องสุขภาพ รวมทั้งสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ในสื่อโซเชียลมีเดีย เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ผู้ที่ตระหนักเรื่องสุขภาพให้เข้าร่วมงานดังกล่าว

คุณนิภาภัทร ดังนพรัตน์ บริษัท Creative Intelligence จำกัด กล่าวว่า ผลจากการศึกษาตลาด แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ ๑) กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ กลุ่ม millennials หรือ กลุ่ม Gen - y ใส่ใจเรื่องสุขภาพ เน้นวิถีชีวิต และ ๒) กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ (aging society) เป็นกลุ่มตลาดของผู้สูงอายุที่กำลังเติบโต และเป็นกลุ่มที่กำลังซื้อ กลุ่มหญิงตั้งครรภ์ กลุ่มผู้ป่วย และกลุ่มชาวต่างชาติ

ผลพลัธ์ของการจัดงาน พบว่า รายได้ที่เกิดจากการจัดงาน คาดว่าจะมีรายได้จากการจัดงานประมาณ ๓๐ ล้านบาท เป็นผลมาจากการจำหน่ายผลผลิตทางเกษตร และเกษตรอินทรีย์ ทำให้เกิดชุมชนเกษตรอินทรีย์ (organic community) ในกลุ่มผู้ผลิตและกลุ่มผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่เข้าร่วมงานคิดว่าจะตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์เกษตรเพิ่มขึ้นโดยผ่านทางออนไลน์ และทำให้เกิดการรับรู้ใหม่ ถึงภาพลักษณ์ของตลาดผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่ทันสมัยและมีแหล่งตลาดเพิ่มขึ้น การจัดงานดังกล่าวต่อเนื่อง ๑๐ ครั้ง ในระยะเวลา ๖ เดือน เฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ คาดว่าจะมีผู้สนใจเข้าร่วมงานประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน

นายพงศ์ไท ไทโยธิน ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวว่า การจัดงานตลาดเกษตรอินทรีย์ การจัดงานฯ มีการพัฒนาตลาด หากมีตลาดรองรับและครอบคลุม จะทำให้การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการรับรอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงระยะการปรับเปลี่ยนของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรอาจจะทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน เกษตรทฤษฎีใหม่ที่ทำตามวัตถุประสงค์ที่จะขอใบรับรองโดยตรง และมีความตั้งใจที่จะทำเกษตรอินทรีย์ ฉะนั้น ตลาดท้องถิ่นตลาดที่อยู่ในพื้นที่ เป็นตัวสำคัญที่จะช่วยให้เกษตรกรกลุ่มเหล่านี้มีช่องทางขายในการสินค้าอินทรีย์ที่อาจอยู่ในช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยน หรือ ผลผลิตผักความปลอดภัยที่เป็นอินทรีย์เพื่อให้มีช่องทางในการขาย

ตลาดสีเขียว ตลาดท้องถิ่น ที่เป็นตลาดที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานภายใต้กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ควรจัดหมวดการจัดสินค้าประเภทเกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ไว้รองรับ เพราะเกษตรกรในพื้นที่มีความเชื่อมั่นการเพาะปลูกเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร หากมีตลาดท้องถิ่นรองรับ ทำให้เกษตรกรกลุ่มนั้นมีช่องทางในการขาย ในขณะเดียวกัน กลุ่มเกษตรกรที่ได้ยกระดับเข้าสู่มีการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แล้ว เรื่อง business matching ที่กรมการค้าภายในที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ โดยขายผ่าน modern trade หรือ ห้างสรรพสินค้าต่างๆ และการจัดงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้ามาร่วมงาน เป็นการกระตุ้นให้เกิดการบริโภคภายในกับประเทศมากขึ้น

ตลาดออนไลน์ การดำเนินงานระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับกระทรวงพาณิชย์ ภายใต้หัวข้อ “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” เป็นแพลตฟอร์มกลางจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับสินค้าเกษตรอินทรีย์กับสินค้าอัตลักษณ์ท้องถิ่น เพราะเกษตรอินทรีย์ หรือเกษตรอัตลักษณ์ท้องถิ่น หากขายผ่านระบบแพลตฟอร์มของภาคเอกชนโดยตรง เช่น ลาซาด้า ซอปปี้ รวมถึงอีห้อ (Brand) สินค้าที่ไม่มีใครรู้จัก ทำให้ผู้ซื้อตั้งข้อสงสัยว่าผลผลิตดังกล่าวเป็นเกษตรอินทรีย์หรือสินค้าอัตลักษณ์จากแหล่งผลิตเกษตรอินทรีย์หรือไม่ ถึงแม้ว่าจำหน่ายสินค้าผ่าน ลาซาด้า ซอปปี้ หรือ แพลตฟอร์มกลางที่เป็นของภาครัฐ อย่างไรก็ตาม แพลตฟอร์มกลางดังกล่าวเป็นตัวสร้างเชื่อมั่นสินค้าอัตลักษณ์ในท้องถิ่น สินค้าอินทรีย์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีรายชื่อผู้ผลิตที่ผ่านการตรวจสอบหรือผ่านการรับรองเรียบร้อยแล้ว เกษตรกรที่ผลิตสินค้าอัตลักษณ์ในท้องถิ่น ทำให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นสินค้าดังกล่าว ฉะนั้น ตลาดออนไลน์ที่เป็นแพลตฟอร์มกลางที่จะดำเนินงาน

ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าเกษตรในท้องถิ่น จะต้องยกระดับและพัฒนาขึ้นมา

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องติดตามผลการดำเนินงาน

๕.๑ ติดตามผลการดำเนินงานคณะทำงานเศรษฐกิจสร้างสรรค์เชิงเกษตร

นายปริญญา พานิชภักดิ์ ประธานฯ กล่าวว่า การพัฒนาสินค้าเกษตรของไทยในปี ๒๕๖๔ มีกำหนดเรื่องราวเกษตรเป็นอย่างไร เพื่อให้ตลาดสินค้าเกษตรจำหน่ายให้ดีขึ้น รวมถึง การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ การบรรจุภัณฑ์ การสร้างอัตลักษณ์ท้องถิ่นตนเองเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์เป็นมิติใหม่ที่ควรจะต้องผลักดัน

นายณภัทร พรหมพฤษณ์ อนุกรรมการ กล่าวว่า ผลการทำงานของคณะทำงานเศรษฐกิจสร้างสรรค์เชิงเกษตร ได้ดำเนินการประชุมคณะทำงานฯ แล้ว ๒ ครั้ง พบว่า ผู้แทนคณะทำงานฯ ภาครัฐไม่ได้เข้าร่วมประชุมคณะทำงานฯ มาแล้ว ได้แก่ ๑) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒) ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ๓) ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ๔) ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ๕) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และ ๖) ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ขอให้คณะอนุกรรมการฯ ประสานงานกับหน่วยงานข้างต้น เข้าร่วมการประชุมฯ เพื่อหารือและแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน

มติคณะอนุกรรมการฯ ได้เห็นควรให้นำ การสร้างสรรค์เชิงเกษตร (creative) โดยเฉพาะในเรื่องคาเรคเตอร์ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร อย่างไรก็ตาม หากต้องการคาเรคเตอร์มาช่วยเกษตรกร จะต้องช่วยเหลือเรื่องคาเรคเตอร์ก่อนช่วยเหลือเกษตรกร เนื่องจากคาเรคเตอร์นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้หลากหลาย

เป้าหมายของคณะทำงานฯ ได้ให้ความสำคัญหลักไว้ ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) Smart Agriculture ๒) Creative Commercial และ ๓) Circular Economy โดยมีขบวนการขับเคลื่อน ๒ มิติ ประกอบด้วย ๑) การพัฒนาตัวคาเรคเตอร์ (Character Development) อย่างครบวงจร และ ๒) แผนงานที่สนับสนุนชุมชน (Local Hero) โดยที่ขบวนการขับเคลื่อนทั้ง ๒ งานหลัก ได้รับความร่วมมือจาก ๑) สมาคมลิขสิทธิ์จากสมาคมผลงานสร้างสรรค์ หรือ “สมาคม “TCAP” ๒) กลุ่ม Thai Logo Sharing Society ซึ่งอยู่ใน Facebook ๓) สมาคมการ์ตูนแห่งประเทศไทย (Thai Cartoon Association) ๔) สมาคม Japan Local Character Association ๕) สมาคมคาเรคเตอร์ท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่น บริษัท Kigurumi จากประเทศญี่ปุ่น และ ๖) บริษัท Venation จากประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือ ได้แก่ กลุ่มในเครือเซ็นทรัล กลุ่มบริษัท Ptt Global Chemical กลุ่ม GEN (Global Entrepreneurship Network) กลุ่มบริษัท CX (Knowledge Xchange) เป็นการดำเนินงานภายใต้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และกลุ่ม MAGTO เป็นต้น

คณะทำงานฯ ได้หารือและแลกเปลี่ยนความก้าวหน้ากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น JETRO (ประเทศไทย) และหน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) รวมทั้งได้เข้าหารือกับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

มติที่ประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ และมติคณะทำงานฯ ครั้งที่ผ่านมา คณะทำงานได้ดำเนินการจัดสัมมนา หัวข้อ “Power of the Character ณ สยามพวิฑ์ @ ICON Siam ผลการสัมมนาในหัวข้อดังกล่าว คือ ประเทศไทยดำเนินการทำความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่น การจัดทำ visual exhibition ที่เป็น Cheer Up to the World Virtual Exhibition โดยการนำคาเรคเตอร์ของประเทศไทย และญี่ปุ่น จัดทำเป็นนิทรรศการออนไลน์ผ่าน Facebook และ Instagram เพื่อให้กำลังใจคนทั่วโลกให้ผ่านโควิดไปด้วยกัน และได้จัดแผนความร่วมมือในเรื่องการพัฒนาคาเรคเตอร์ (Character Development Cooperation) แบบครบวงจร ความร่วมมือแบ่งออกเป็น ๗ กลุ่ม ได้แก่ ๑) กลุ่มผู้ผลิตจากภาคอุตสาหกรรม ๒) กลุ่มผู้ทำการตลาด ๓) กลุ่มตัวแทนลิขสิทธิ์ ๔) กลุ่มสถานที่จัดแสดงและจำหน่าย ๕) กลุ่มพัฒนาต่อยอด ๖) กลุ่มสร้างสรรค์ผลงาน และ ๗) กลุ่มสถาบันการศึกษา แผนงานการดำเนินงานให้กับชุมชน (Character Festival @ Community) เพื่อให้คำแนะนำไปสู่ชุมชนตลาดน้อย ซึ่งเป็นชุมชนนาร่อง โดยจัดคาเรคเตอร์เป็น Character Festival

คณะทำงานฯ ได้นำเสนอตัวอย่างคาเรคเตอร์สำหรับการจัด Cheer Up to the World : Virtual Exhibition ทั้งคาเรคเตอร์ไทยและญี่ปุ่นให้ผู้เข้าร่วมงานสัมมนา ได้เห็นความสำคัญและให้กำลังใจคนทั่วโลก การดำเนินงานในส่วนของความร่วมมือ (Character Development Cooperation) แบบครบวงจร พบว่า มีหน่วยงานที่สนใจเข้าร่วมมือการพัฒนาคาเรคเตอร์อย่างครบวงจร เช่น GEN (Global Entrepreneurship Network) สมาคม TCAP สมาคม CX (Knowledge Xchange) เป็นต้น และได้จัดให้มีการประชุมสัมมนา ณ TDCC เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนตลาดน้อย ทั้ง ๗ ชุมชนย่อยเข้าร่วมสัมมนาด้วย และยังมีหน่วยงานในภาคเอกชน เช่น กลุ่มในเครือเซ็นทรัล ได้ให้ความรู้แก่ชุมชนเช่นกัน

ชุมชนตลาดน้อย ได้นำตัวคาเรคเตอร์ที่แสดงถึงชุมชนตลาดน้อย และคาดว่าจะเป็จุดสนใจ (Landmark) ที่จะดึงดูดให้บุคคลทั่วไปเข้ามาเยี่ยมชมหรือเที่ยวในชุมชนตลาดน้อย แล้วกลายเป็นจุด check-in ของชุมชนตลาดน้อยได้อีกด้วย

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา คณะทำงานฯ ได้วางแผนกำหนดจัดงานร่วมกับชุมชนตลาดน้อยในช่วงเดือนมกราคมหรือเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงาน โดยกำหนดแผนการจัดงาน ประกอบด้วย ๔ ส่วน คือ ๑) การจัดทำ Character Exhibition มีที่ตัวละครที่เป็น visual exhibition ของประเทศญี่ปุ่น เพื่อขยายผลให้เป็นรูปธรรม จัดนิทรรศการความเป็นมาของตัวคาเรคเตอร์ของไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน และนิทรรศการท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่น ๒) Character Conference เป็นการจัดในลักษณะของ Power of the Character และมีการเสวนาในลักษณะ ๓C Talk คือ creative cultural และ commercial ๓) Character Contest เป็นผลจากการสัมมนาครั้งที่ผ่านที่ การนำตัวคาเรคเตอร์มาเป็นสัญลักษณ์เป็นทางการไม่สามารถนำไปใช้ได้ทันที แต่ควรให้คนที่สนใจนำเสนอตัวคาเรคเตอร์แล้วให้ชุมชนคัดเลือกโดยการออกเสียงโหวต (Community Presenter Voting) แล้วนำไปใช้งานในลักษณะของการแสดงสินค้า (presenter) ของชุมชนในระยะเวลา ๑ ปี และ ๔) Character Marketplace เป็นการขับเคลื่อนการส่งออกถึงความร่วมมือของคนในชุมชนกับเจ้าของคาเรคเตอร์ โดยใช้ชื่อว่า “๑ Home ๑ Character : character street” ซึ่งเป็นชุมชนท่องเที่ยวแห่งแรกของประเทศไทย ผลการประชุมร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) พบว่า ททท. ได้ให้ความสำคัญและยินดีให้ความร่วมมือในการจัดโครงการดังกล่าว อนึ่ง การดำเนินงานโครงการดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ สำนักทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ จึงขอให้ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ประสานงานกับสำนักทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เพื่อเข้าหารือและประสานงานในเรื่องดังกล่าว

มติประชุม

รับทราบ

๕.๒ ติดตามผลการดำเนินงานคณะทำงานเทคโนโลยีธุรกิจเกษตร

นายปริญญา พานิชภักดิ์ ประธานฯ กล่าวว่า การดำเนินงานคณะทำงานเทคโนโลยีเกษตร ในเบื้องต้นจะหารือกับกรมวิชาการเกษตรกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเชิญคณะทำงานบริษัท ricult (Thailand) จำกัด เพื่อกำหนดหาแนวทางในการดำเนินงานให้เป็นรูปธรรม

นายอุกฤษ อุณหเลขกะ กรรมการผู้บริหาร บริษัท ricult (Thailand) จำกัด กล่าวว่า คณะทำงานเกษตรขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ได้นำเสนอเรื่องผักปลอดภัย ผักออร์แกนิก เป็นสาเหตุให้บริษัทฯ มีความสนใจที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูกผักปลอดภัย ขอ GAP ใ้รับรองให้กับผักออร์แกนิกได้ ลดการปลูกพืชไร่ที่ราคาต่ำ และความเสี่ยงสูง ให้มาปลูกผัก ผลไม้ ให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

บริษัทฯ ได้เข้าสอบถาม สํารวจข้อมูลในพื้นที่ของเกษตรกร พบว่า ปัญหาการผลักดันนโยบายหรือแนวทางที่จะพัฒนาผลผลิตเกษตร หน่วยงานที่ให้การรับรองผักปลอดภัยในต่างประเทศ เช่น USDA หน่วยงานที่ให้ตรวจสอบผักปลอดภัยในประเทศไทย คือ GAP ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือ การรับรองคุณภาพระบบตรวจสอบสารพิษของกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ที่มั่นใจว่าผักไม่มีสารพิษตกค้าง บริษัทฯ ได้ให้ความสนใจกับเกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกผักให้เป็นออร์แกนิกก่อนเข้าสู่ระบบ GAP เพื่อเป็นการผลักดันตลาดของผัก ผลไม้ปลอดภัย เป็นการช่วยเหลือในเรื่องอาหาร และการท่องเที่ยวของประเทศไทย หากผลผลิตของเกษตรกร เช่น ผัก ผลไม้มีการปนเปื้อนด้วยสารเคมี อาจจะมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของการบริโภคในประเทศ การท่องเที่ยวในชุมชน และการนำไปประกอบอาหารที่เป็นจุดเด่นของประเทศไทย

บริษัทฯ ได้รวบรวมผลการศึกษาในพื้นที่เกษตรกร พบว่า วิธีการ หรือ ขั้นตอนต่างๆ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรให้การส่งเสริมแก่เกษตรกรดูวิธีการปลูกผักด้วยระบบ GAP, Organic และให้ข้อเสนอแนะเกษตรกรเกี่ยวกับการปลูกผักด้วยระบบ GAP, Organic ผลการรวบรวมข้อมูลพบปัญหาที่เกิดขึ้น ๑) ตลาดสินค้าออร์แกนิก ไม่มีผู้ให้ความสนใจเรื่องผักปลอดภัย หรือ ผักออร์แกนิกซึ่งเป็นราคาที่เหมาะสมเมื่อเทียบกับผักที่ไม่ใช่ออร์แกนิก อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคยังเลือกสินค้าเกษตรที่มีราคาถูก ต้องการแนวทางเพื่อสร้างมูลค่าผักปลอดภัยและผลักดันผักปลอดภัยให้มีคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ๒) การขอใบอนุญาตเพื่อเป็นการรับรองผ่านระบบ GAP จากกรมวิชาการเกษตร เป็นผู้ดำเนินการออกไปรับรองเพื่อตรวจสอบว่าเป็นผักที่เกษตรกรปลูกเป็นผักปลอดภัย ใช้เวลาเฉลี่ย ๔ - ๖ เดือน ซึ่งแตกต่างจากข้อมูลของกรมวิชาการเกษตร ใช้เวลา ๖๐ วัน หากการขอใบอนุญาตรับรองสินค้าเกษตรออร์แกนิกได้รับการตรวจสอบอย่างรวดเร็ว จะทำให้เกษตรกรเปลี่ยนพฤติกรรมปลูกผลผลิตทางการเกษตรที่ปลอดภัย และมูลค่าเพิ่มมากขึ้น อันจะเป็นผลดีต่อผู้บริโภค และมีใบรับรองที่ยืนยันว่าผลผลิตทางเกษตรมีคุณค่าต่อผู้บริโภค

นอกจากนี้ การเข้าถึงเกษตรกรของหน่วยงานภาครัฐเพื่อเข้าตรวจสอบสินค้าเกษตรหรือสินค้าออร์แกนิก หลักเกณฑ์ต่างๆ ค่อนข้างที่จะไม่ทั่วถึง และไม่รวมตัวกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ภาครัฐควรจะมีผลักดันนโยบายให้เกิดเป็นรูปธรรมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงหน่วยงานรัฐได้ง่ายและรวดเร็ว ทั้งนี้ บริษัทฯ จึงออกแบบสร้างแพลตฟอร์ม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้แอปพลิเคชัน กรอกรายละเอียดแบบบันทึกสำหรับเกษตรกรเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างเกษตรกรกับหน่วยงานภาครัฐได้รวดเร็วขึ้น ลดขั้นตอนการทำงาน และลดความซ้ำซ้อนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้ามาตรวจสอบในการขอใบรับรอง

/ โดยสรุป

โดยสรุป บริษัทฯ พยายามส่งเสริมให้เกษตรกรเพาะปลูกผัก ผลไม้ปลอดภัยและให้ความรู้ด้านการตลาดที่พยายามโน้มน้าวให้ผู้บริโภคสนใจผักปลอดภัย แทนการบริโภคผักที่ใช้สารเคมี รวมทั้งหาแนวทางที่จะลดขั้นตอนการดำเนินการขอ GAP ให้กับเกษตรกรอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการใช้แอปพลิเคชัน และยินดีที่จะผลักดันการขอ GAP ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

นายปริญญา พรศิริชัยวัฒนา อนุกรรมการ และประธานคณะทำงานขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ กล่าวว่า กรมวิชาการเกษตรมีกระบวนการในการตรวจสอบหลายขั้นตอน และมีเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเกษตรอินทรีย์และ GAP ไม่เพียงพอ แอปพลิเคชันที่บริษัทฯ ได้นำเสนอ การขอใบรับรองจากภาคเอกชนได้พัฒนาการใช้ระบบดิจิทัล แบบง่าย คือ Google Drive ในการเก็บข้อมูล อาทิเช่น เกษตรกรที่ไม่มี ความชำนาญในการใช้โทรศัพท์มือถือในการกรอกข้อมูล อาจจะมีการถ่ายรูปพาร์ม หรือเอกสารทางการเกษตร เนื่องจากเกษตรกรกรอกข้อมูลไม่ได้เป็นผลให้การตรวจสอบไม่ผ่าน ควรจะหาแนวทางที่ง่ายสำหรับเกษตรกร หรือผู้ใช้ เช่น การบันทึกเทป การบันทึกวิดีโอระหว่างการประชุม หรือ การดำเนินงานร่วมกันระหว่างเกษตรกร และหน่วยงานที่เข้าไปร่วม หากเป็นเกษตรกรที่เป็น young smart farmer หรือเกษตรกรที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยี จะใช้แอปพลิเคชันได้ทันที สามารถนำข้อมูลที่กรอกไว้เข้าไปใช้ได้ทันที

อนึ่ง คณะทำงานฯ ขอเสนอแนะให้กับกรมวิชาการเกษตร เนื่องจากบริษัทเอกชนบางแห่งมีความสนใจที่จะเก็บข้อมูลแล้วมาวิเคราะห์ผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับผลกระทบ และข้อมูลของกรมวิชาการเกษตรมีความซับซ้อน หากบริษัทฯ สามารถเชื่อมโยงกับกรมวิชาการเกษตรได้ โดยใช้แอปพลิเคชันได้ง่าย (easy for user) จะทำให้เกษตรกรเข้าใจง่ายขึ้น แล้วอาจจะมีหน่วยงานอื่นเข้าร่วมด้วยเช่นกัน

นายชูชาติ วัฒนวรรณ ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว และแปรรูปผลผลิตเกษตร กรมวิชาการเกษตร อนุกรรมการ กล่าวว่า ระบบ GAP มีหลายกลุ่มที่ปฏิบัติงาน โดยมีหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติ การดำเนินงานของเกษตรกรที่ผู้แทนบริษัทฯ ได้สำรวจและสอบถามจากเกษตรกร เป็นเรื่องที่ต้องยอมรับความจริง อย่างไรก็ตาม กรมวิชาการเกษตรรับทราบถึงปัญหา อยู่ระหว่างการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ พยายามลดปริมาณกระดาษ แต่ต้องดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ต้องเก็บเอกสาร และผลผลิตทางการเกษตรเพื่อเป็นการยืนยัน หากได้มีการรับรองไปแล้ว อาจมีการปนเปื้อนตกค้างในผลผลิต พืชเกษตรบางอย่างไม่มีผลผลิตแต่จำเป็นต้องมีใบรับรองดังกล่าว ซึ่งต้องพิจารณาเป็นกรณี พยายามสิ่งทดแทนในเรื่องการตรวจสอบให้มากที่สุด

คุณปารินทร์ ปุณโณภัมภ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัท ซีเนท ซิสเต็มส์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด กล่าวว่า บริษัทฯ เป็นผู้ดำเนินงานและทำระบบให้กับสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องกับบัตรเครดิต และจัดทำระบบให้กับ บริษัทไปรษณีย์ไทย ธนาคาร ธกส. และธนาคารออมสิน เป็นต้น ได้จัดทำแพลตฟอร์ม ObO Eco System

การนำเสนอเครื่องจักรกลการเกษตรที่บริษัท Bangkok Komatsu Sales จำกัด ขอเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า โอกาสที่เกษตรกรจะซื้อเครื่องจักรกลการเกษตรค่อนข้างน้อย และผลการศึกษาการใช้ Drone มาใช้เพื่อพ่นยา หรือสารเคมีทางการเกษตรในพื้นที่เกษตรกรที่เป็นเกษตรแปลงใหญ่ ตามหลักการแล้วควรนำแพลตฟอร์มเข้ามาช่วย เครื่องจักรอุตสาหกรรมหนักที่มีราคาแพงและเกษตรกรเข้าถึงได้ง่ายขึ้น เทคโนโลยีข่าวสารให้แก่เกษตรกร เช่น มีการบริการ Drone เพื่อพ่นยา รถไถ รถตัดอ้อย เป็นต้น

บริษัทฯ ได้จัดทำ แพลตฟอร์ม ObO Eco System ได้ดำเนินงานให้กับหน่วยงาน ได้แก่ สถาบันธนาคาร ภาครัฐ ผู้ประกอบการค้าส่ง ระบบโลจิสติก เป็นต้น ระบบของ ObO เป็น e-market place เป็นประเภทแพลตฟอร์มที่สามารถเชื่อมต่อกับแพลตฟอร์มอื่นๆ ได้ โดยแพลตฟอร์ม ObO จะเชื่อมต่อ

ข้อมูลโดยผ่านระบบอี-คอมเมิร์ซ มีปัจจัยทางการตลาด การขนส่ง การสร้างขีดความสามารถของร้านค้าปลีกท้องถิ่นให้มีความสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถลดต้นทุน ลดเวลาในการจัดการสินค้า เพิ่มโอกาสการหารายได้ สนับสนุนเศรษฐกิจฐานรากในท้องถิ่นให้มีการเพิ่มโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการในท้องถิ่น เพิ่มช่องทางการขายทั้งในและต่างประเทศด้วยการประยุกต์ใช้สิ่งอำนวยความสะดวกแบบครบวงจร

นายปริญญา พรศิริชัยวัฒนา อนุกรรมการ และประธานคณะทำงานขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ กล่าวว่า การดำเนินงานร่วมกับสถาบันการเงิน ธนาคาร จะมีการเชื่อมโยงในเรื่อง profit sharing ระหว่างธนาคารกัน หากเกษตรกรไม่ต้องการมีส่วนร่วมกับธนาคาร น่าจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรโดยตรง

นายปริญญา พานิชภักดิ์ กล่าวว่า การดำเนินงานของบริษัทที่ได้เสนอแพลตฟอร์ม o2o Eeo System จะนำข้อมูลดังกล่าวเสนอต่อคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน อี-คอมเมิร์ซ เพื่อนำไปกำหนดแผนงานวาระปี ๒๕๖๔

๕.๓ เรื่องแนวทางการฟื้นฟูโครงการภายหลังสถานการณ์โควิด - ๑๙ โดยสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

นายปริญญา พานิชภักดิ์ ประธานฯ กล่าวว่า แนวทางการฟื้นฟูโครงการหลังจากเกินสถานการณ์โควิดของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นภารกิจที่สำคัญ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีศูนย์ AIC ทั้ง ๗๗ จังหวัด มีการบูรณาการดำเนินงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน โดยที่ภาคเอกชนได้ดำเนินงานแล้วภาครัฐสามารถนำมาดำเนินการต่อหรือแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน หากนำชาวบ้าน ประชาชน ชาวบ้าน ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย โครงการนี้เป็นประโยชน์ให้กับชุมชนเป็นอย่างมาก ทำให้ลดความเลื่อมล้ำ และเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร รวมทั้งเกษตรกรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านธุรกิจให้มีความยั่งยืนในระยะยาว ทำงานด้วยความสามารถของตนเองไม่ต้องพึ่งพาความช่วยเหลือในเรื่องอื่น ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนภารกิจในภาคธุรกิจแบบเอกชนที่ยั่งยืน พัฒนาด้วยตนเอง

นายเกรียงไกร เอียรกุล รองประธาน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กล่าวว่า มีหน้าที่รับผิดชอบ พื้นที่อุตสาหกรรม ซึ่งมีอุตสาหกรรมที่อยู่ในความรับผิดชอบ ๔๕ กลุ่มอุตสาหกรรม แต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมแบ่งออกเป็น ๑๗ cluster อุตสาหกรรม โดยครอบคลุมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ถึงอุตสาหกรรมทั่วไป

กลุ่มอุตสาหกรรมได้มีการประเมินตัวเอง สถานการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เป็นผลมาจาก ๑) เรื่อง digital transformation หรือ digital disruption ทำให้อุตสาหกรรมทุกแห่งได้รับผลกระทบของ disruption ตามห้วงเวลาที่ได้รับผลกระทบ ต้องยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลของ disruption ฉะนั้น กลุ่มอุตสาหกรรมทั้งหมดต้องหาวิธีปรับตัวใช้เทคโนโลยี สร้างการแข่งขัน และทำงานได้ ๒) เรื่อง trade war เป็นเรื่องระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและจีน ทำให้อุตสาหกรรมที่อยู่ในห่วงโซ่การผลิตมีผลกระทบ หากสินค้าไทยสามารถผลิตเครื่องจักรภายในประเทศ ปริมาณสินค้าจะเพิ่มขึ้น ผลกระทบจากสถานการณ์โควิด - ๑๙ ทำให้ภาคอุตสาหกรรมหยุดชะงักหรือเลิกกิจการ ไม่สามารถดำเนินงานต่อได้ ดังนั้น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจึงได้กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาและฟื้นฟูภายหลังผลกระทบโควิด - ๑๙ ปรากฏว่า อุตสาหกรรมสามารถที่จะแข่งขันและมีความยั่งยืนได้ คือ อุตสาหกรรมประเภท BCG (Bio economy, Circular economy และ Green economy : BCG) ประเทศไทยเป็นประเทศฐานการผลิตให้กับประเทศอื่นๆ ทำให้เกิดการจ้างแรงงานคนต่างด้าว เมื่อใช้ระบบอุตสาหกรรม BCG ทำให้เกิดการแข่งขัน และมีความหลากหลายทางชีวภาพ

Smart farm เป็นเรื่องของการผลิตในมิติที่แหล่งเริ่มต้นการเกษตร เรื่องที่สำคัญของภาคอุตสาหกรรมคือ ความต้องการ (Demand) ของตลาด การทดแทนสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ ต้องควบคุมการนำสินค้าเข้า ภาคอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้จัดทำแนวทาง “Smart Agriculture Industry” ประกอบด้วย ๑) กลุ่ม Smart Agri-Tech ๒) กลุ่ม Smart Greenhouse ๓) กลุ่ม Renewable Energy ๔) กลุ่ม Logistics & Packaging ๕) กลุ่ม Cold Storage & Warehouse ๖) กลุ่ม Water Resources Management ๗) กลุ่ม Product ๘) กลุ่ม Processing ๙) Agricultural Machinery และ ๑๐) กลุ่ม Corps โดยทั้ง ๑๐ กลุ่มดำเนินงานแบบครบวงจรอย่างต่อเนื่อง

โครงสร้างที่สภาอุตสาหกรรมฯ ได้ดำเนินงานทั้ง ๑๐ กลุ่ม อาจจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ความช่วยเหลือกับเกษตรกร และลดความเหลื่อมล้ำโดยการใช้เทคโนโลยีอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ เข้าไปในการช่วยเหลือภาครัฐ หรือเกษตรกร เพื่อเชื่อมต่อกับภาคเอกชนดำเนินงานสร้างวิกฤตเป็นโอกาสแล้วบูรณาการทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนให้เกิดประโยชน์ นอกจากนี้ ได้ดำเนินการพัฒนาร่วมกับภูมิภาคที่เป็น SE (social enterprise) ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ให้มีส่วนร่วม และผู้ประกอบการควรคำนึงผลประกอบกำไรและดำเนินงานอย่างรวดเร็ว ผลจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และการอยู่รอดของอุตสาหกรรม จึงจัดกองทุนนวัตกรรม (innovation fund) ของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนา R&D อุตสาหกรรมในประเทศไทย เช่น การขอใบอนุญาต การรับรองจาก อย. เป็นต้น

นายวิบูลย์ รักสาสน์เจริญผล กรรมการบริหารและเลขาธิการงานสายงาน กลุ่มอุตสาหกรรมไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และโทรคมนาคม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กล่าวว่า อุตสาหกรรมเกษตรขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ดำเนินงานเป็นขั้นตอนพร้อมที่จะช่วยเหลือเกษตรกร เน้นความสำคัญผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ข้าว อ้อย มัน ข้าวโพด ผัก พืชสวนครัว

นายธวัชชัย เตชะเชษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อนุกรรมการ กล่าวว่า โครงสร้างทั้ง ๑๐ กลุ่มที่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้กล่าวไว้ สินค้าเกษตรที่อยู่ในระดับพรีเมียม หรือ สินค้าที่ดีที่สุด ตัวอย่างเช่น มันสำปะหลัง ประเทศไทยได้ส่งออกมันสำปะหลังมันเส้น มันอัดเม็ด จัดเป็นอุตสาหกรรมระดับ intermediate หรือ ยางพารา จัดส่งออกเป็นยางแผ่นหรือ ยางก้อน เป็นต้น

รูปแบบการผลิตน้ำมันของประเทศมาเลเซีย คือ ห้ามการส่งออกน้ำมันดิบ แต่จะส่งออกน้ำมันที่มีคุณภาพสูงเท่านั้น ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐ ปาล์มน้ำมันเป็นสินค้าระดับพรีเมียม การดำเนินงานของอุตสาหกรรมควรนำเข้าสู่วาระแห่งชาติ (agenda) และต้องมีการผลักดัน เพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกร

นายณภัทร พรหมพุกษ์ ประธานคณะทำงานเศรษฐกิจสร้างสรรค์การเกษตร อนุกรรมการ กล่าวว่า เรื่อง กลุ่มอุตสาหกรรมที่ดำเนินงานภายใต้สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยยังไม่มีอุตสาหกรรมลิขสิทธิ์จากผลงานจากภาครัฐ หากสภาอุตสาหกรรมฯ ให้ความสนใจในเรื่องลิขสิทธิ์จากผลงานสร้างสรรค์ ทำให้ตัวละครในชุมชนเป็นจุดเด่นให้กับแหล่งเที่ยว และกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชนได้เช่นกัน

นางสาวดารัสสิริ ถิระกูร ประธานบริหาร ไร่ชีวิตพอเพียงเพชรบุรี (องค์กรเพื่อสังคม) กล่าวว่า สภาอุตสาหกรรมฯ ได้ให้องค์ความรู้แก่เกษตรกร กระบวนการถึงจุดคุ้มทุน (Breakeven point) และการนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ให้กับเกษตรกรในชุมชน เป็นแนวทางนโยบายการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ และ SE ได้ด้วย

/นายปริญญญา

นายปริญญา พรศิริชัยวัฒนา ประธานคณะทำงานขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์
อนุกรรมการ กล่าวว่า หากพ้นสถานการณ์โควิด ประเทศไทยก้าวสู่วิถีชีวิตที่ดีขึ้น การนำทรัพยากรธรรมชาติมา
ผลิตซึ่งเป็นวัตถุดิบที่เป็นออร์แกนิกซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญ วัตถุดิบจะต้องผ่านการตรวจสอบเพื่อเพิ่มผลผลิตให้
เป็นสินค้าพรีเมียมและเป็นออร์แกนิก จึงทำให้ภาคอุตสาหกรรมต้องเข้าถึงสินค้าพรีเมียม

การปรับเปลี่ยนมุมมองของเกษตรกร ให้มีความตั้งใจที่จะเปลี่ยนเกษตรกรมีวิถีการใช้
เกษตรเคมีผสมออร์แกนิก กลุ่มเกษตรกรพร้อมที่จะดำเนินการใช้เคมีเกษตร เกษตรกรรายย่อยมีจำนวนมาก
และกระจายแต่ละพื้นที่ เงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคกับเกษตรอินทรีย์ คือ สารปนเปื้อนค่อนข้างสูง

อย่างไรก็ตาม สินค้าเกษตรมีศักยภาพ คนกลางหรือคนที่รับซื้อสินค้าเพื่อนำไป
จำหน่าย มีมุมมองสินค้าให้รูปลักษณ์ ดึงดูดผู้บริโภคให้เห็นคุณค่า คุณประโยชน์ และเป็นจุดเด่น เพื่อทำให้สินค้า
เกษตรนั้นกลายเป็นสินค้าพรีเมียม เกษตรอินทรีย์น่าจะมีโอกาสที่พัฒนาเกษตรอินทรีย์ให้มีศักยภาพสูง หาก
ภาคอุตสาหกรรมให้ความสนใจกับภาคเกษตร เพื่อผลักดันให้ผลผลิตทางการเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น

มติประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- ไม่มี -

เลิกประชุมเวลา ๑๒.๐๐ น.

กัณวีร์ บุญญพันธ์
(นายกัณวีร์ บุญญพันธ์)
ผู้อำนวยการ
กลุ่มแผนพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
กรมส่งเสริมสหกรณ์
ผู้จัดรายงานการประชุม

สันทาน สีสา
(นายสันทาน สีสา)
ผู้อำนวยการ
สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์
กรมส่งเสริมสหกรณ์
อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม